

**Sprawozdanie z działalności Komisji Historycznej
przy Zarządzie Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Bielsku-Białej
w kadencji 2011–2016**

Komisja historyczna liczy 24 członków (21 mężczyzn i 3 kobiety), którzy osobiście zgłosili akces działania w niej. Frekwencja na posiedzeniach wynosiła przeciętnie 82 procent. W 2012 roku siedem druhowów z naszego powiatu bielskiego brało udział w tygodniowym ogólnopolskim szkoleniu kronikarzy zorganizowanym przez Zarząd Główny Związku OSP RP oraz trzy osoby w kursie zorganizowanym w 2013 roku.

Komisja koncentrowała się głównie na dokumentowaniu dziejów pożarnictwa ochotniczego w powiecie bielskim oraz organizowaniu zawodów zabytkowych sikawek, które mają charakter widowiskowy i dają przykład dbałości o sprzęt, którym strażacy posługiwali się ponad 100 lat temu.

Co roku organizowane są powiatowe zawody zabytkowych sikawek – zawsze w innej miejscowości powiatu bielskiego (Jasienica, Zabrzeg, Bestwina, Wilkowice). Ponadto niektóre drużyny startują w wojewódzkich zawodach sikawek. W 2013 roku dwie drużyny z naszego powiatu (OSP Bystra i OSP Wilkowice) startowały w zawodach sikawek o Puchar Wójta Gminy Wilkowice, zorganizowanych przez OSP Wilkowice. W 2014 roku w zawodach sikawek o Puchar Wójta Gminy Wilkowice zorganizowanych w Wilkowicach startowały cztery drużyny z naszego powiatu (OSP Bystra, OSP Wilkowice, OSP Szczyrk, OSP Zabrzeg). W 2015 i 2016 roku były to zawody zorganizowane wspólnie z OSP Wilkowice.

W 2012 roku komisja wydała drukiem 256-stronicowy album pt. „Pożarnictwo Ochotnicze Powiatu Bielskiego na Starej Fotografii”. Album ten w 2014 roku na Targach Książki w Katowicach zajął pierwsze miejsce za „Najlepiej Wydaną Książkę o tematyce OSP w latach 2009–2014”. Największy wkład w to opracowanie wnieśli drhowie Grzegorz Gabor i Władysław Skoczylas.

Komisja prowadzi na bieżąco:

- Kronikę Zarządu Oddziału Powiatowego Związku OSP RP
- Księgę Honorową Zasłużonych dla ochotniczego pożarnictwa powiatu bielskiego
- Księgę Honorową osób z terenu powiatu bielskiego, wyróżnionych najwyższymi odznaczeniami pożarniczymi (Godnością Członka Honorowego Związku OSP, Złotym Znakiem Związku OSP, Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza, Medale Honorowym im. Józefa Tuliszkowskiego).

W 2015 roku przystąpiono do opracowania materiałów dotyczących historii motoryzacji jednostek terenowych OSP powiatu bielskiego, pod przewodnictwem druha Zbigniewa Waloszczyka we współpracy ze dh.: Stanisławem Górnym oraz Jackiem Tomaszczykiem.

Z inicjatywy komisji historycznej w 2013 roku druhowi Grzegorzowi Gaborowi z OSP Bystra nadano tytuł „Strażaka Roku”.

Członkowie Komisji Historycznej wchodzi w skład Kapituły Medalu „Za zasługi dla pożarnictwa ochotniczego powiatu bielskiego” (medal uchwalony w 2009 roku z inicjatywy i przy dużym zaangażowaniu druha Stanisława Górnego, a jej aktualny stan jest następujący: przewodniczący dh Władysław Skoczylas - przewodniczący Komisji Historycznej, sekretarz dh Jan Cholewa - przedstawiciel Starostwa Powiatowego, dh Stanisław Górny - wiceprzewodniczący Komisji Historycznej, Stanisław Pięta - członek Zarządu Powiatu Bielskiego, st. bryg. Aleksander Radkowski - Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Bielskiego, dh Grzegorz Gabor - prezes OSP Bystra - wiceprzewodniczący Komisji Historycznej, bryg. Tadeusz Szkucik - prezes OSP Bronów - Naczelnik Wydziału Komendy Miejskiej PSP w Bielsku-Białej.

W czasie minionej kadencji Komisja zorganizowała dwa powiatowe przeglądy kronik strażackich (Bystra w 2013 roku i Świątoszówka w 2016 roku). Co roku trzy kroniki z terenowych OSP naszego powiatu wytypowane przez Komisję Historyczną brały udział w Ogólnopolskich Konkursach Kronik OSP (w 2012 roku w Opatowie, w 2013 roku w Ciechocinku, w 2014 roku w Polanicy-Zdroju, w 2015 roku w Kazimierzu Dolnym i w 2016 roku w Supraślu). W czasie minionej kadencji kronika naszego Zarządu Oddziału Powiatowego trzykrotnie brała udział w Ogólnopolskich Konkursach Kronik OSP (Opatów, Ciechocinek i Kazimierz Dolny), na których uznana została za wzorową, co jest najwyższą oceną.

Opracowania tematyczne z naszego terenu biorą także udział w innych konkursach organizowanych przez Zarząd Główny Związku OSP RP. W Konkursie na pamiątki wspomnienia, relacje i opracowania „Z dziejów OSP” zorganizowanym przez Zarząd Główny Związku OSP RP 2013 roku, opracowanie pt. „Pożarnictwo ochotnicze powiatu bielskiego na starej fotografii” zajęło drugie miejsce. W 2014 roku w „Konkursie na prace popularnonaukowe i badawcze dotyczące historii pożarnictwa” opracowanie „Pożarnictwo ochotnicze województwa bielskiego w latach 1975–1998”, autorstwa przewodniczącego komisji historycznej druha Władysława Skoczylasa zajęło drugie miejsce. W takim samym konkursie w 2015 roku trzecie miejsce zajęły:

- Księga honorowa zasłużonych działaczy ochotniczego pożarnictwa powiatu bielskiego,
- Księga honorowa osób wyróżnionych dla ochotniczego pożarnictwa powiatu bielskiego

W oba wyżej zacytowane opracowania największy wkład wnieśli druhowie Władysław Skoczylas i Stanisław Górny. W 2016 roku w „XI Konkursie na prace popularnonaukowe i badawcze dotyczące historii pożarnictwa” drugie miejsca zajęły opracowania z naszego powiatu bielskiego, a to:

- „Zarys dziejów ochrony przeciwpożarowej w mieście i gminie Czechowice-Dziedzice. Wczoraj i dziś” autorstwa Franciszka Waloszczyka i jego syna Zbigniewa, o objętości 204 stron, wydane drukiem w 2015 roku w nakładzie 250 egzemplarzy
- „125 lat działalności OSP w Kozach” autorstwa Władysława Skoczylasa, o objętości 278 stron wydane drukiem w siedmiu egzemplarzach na koszt autora

Ponadto w czasie kadencji druh Władysław Skoczylas przekazał do Zarządu Głównego Związku OSP RP opracowania o tematyce pożarniczej:

- „Życiowe losy mł. Józefa Kopcia” – Sybiraka; objętość 100 stron – wydano w 2010 roku w kilku egzemplarzach wydrukowanych na komputerze.
- „Pasja społecznego działania w pożarnictwie ochotniczym”; objętość 342 stronice, wydano drukiem w 2013 roku w sześciu egzemplarzach na koszt autora.

Pięciu członków Komisji Historycznej w 2016 roku uczestniczyło w spotkaniu w Sali Kolumnowej Sejmu RP zorganizowanym z okazji setnej rocznicy powołania Związku Floriańskiego w byłym Królestwie Kongresowym.

Wszyscy członkowie Komisji biorą aktywny udział w działalności komisji, jednak na szczególne wyróżnienie zasługują druhowie: Grzegorz Gabor (OSP Bystra), Stanisław Górny (OSP Rybarzowice), Jan Cholewa (OSP Wilkowice) i Zbigniew Waloszczyk (OSP Czechowice) za co im serdecznie dziękuję. Wszystkim członkom komisji historycznej serdecznie dziękuję za zaangażowanie i aktywny udział we wszelkich działaniach komisji, a naszemu Zarządowi Oddziału Powiatowego Związku OSP RP, na czele z prezesem dh. Janem Cholewą, dziękuję za wspieranie nas.

przewodniczący Komisji Historycznej
dh Władysław Skoczylas